

Japonya ile 27 teşrinievvel 1937 tarihinde akid ve imza olunan ticaret anlaşması ve buna müteferri mektublar ve anlaşmanın tatbikına mütedair uzlaşmanın tasdiki hakkında kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilân : 25/IV/1938 - Sayı : 3890)

No.
3367

Kabul tarihi
15 - IV - 1938

BİRİNCİ MADDE — Japonya ile 27 teşrinievvel 1937 tarihinde akid ve imza olunan ticaret anlaşması ve buna müteferri mektublar ve anlaşmanın tatbikına mütedair uzlaşma, anlaşmanın 6 ncı maddesi ile derpiş olunan tarihten itibaren muteber olmak üzere, tasdik olunmuştur.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

19 nisan 1938

TÜRKİYE VE JAPONYA ARASINDA TİCARİ MÜBADELÂTA DAİR ANLAŞMA

Türkiye Cümhuriyeti Hükûmeti ve Japonya İmparatorluğu Hükûmeti iki memleket arasındaki ticarî münasebetleri kolaylaştırmak arzusu ile aralarında anlaşma akdi hususunda mutabık kalmışlar ve bu babda müteakabil murahhaslarına aşağıdaki ahkâmı tesbit için mezuniyet vermişlerdir.

Madde — 1

Türkiye ve Japonya arasında ticarî mübadele, bu mübadeleler takriben tevazun eyliyecek surette, takas esası üzerinden icra edilecektir.

Madde — 2

İki memlekette her birinin mevrid ve menşeli olup diğerinin ülkelerine idhal edilecek emtia nevileri, işbu itilâfnamenin 3 ncü maddesinde derpiş edilen anlaşma ile tesbit edilecektir. Şurası mu-karrerdur ki mezkûr anlaşma ile nevileri tesbit edilmeyen emtia idhalâtı, iki memleketin her birinde carî kanunî mevzuata tevfikân vaki olacaktır.

Madde — 3

İki memleketin salâhiyettar makamları, işbu itilâfnamenin icrasına yarayacak olan usulleri, bilitilâf bir anlaşma ile kararlaştırılacaktır.

Madde — 4

İşbu İtilâfnamenin hükümleri, iki memlekette biri veya diğerine aid olan veya onlar tarafından idare edilen ülke ve müstemlekelerin hepsine tatbik olunacaktır.

Madde — 5

İşbu İtilâfnamenin devamı esnasında iki Hükûmetten biri, mevzubahs İtilâfnamenin icrasını güçleştirecek mahiyette idhalât veya döviz hususunda yeni takyidî tedbirler vazettiği takdirde, iki Hükûmet bunlardan birinin talebi üzerine, bu tedbirler yüzünden sektedar olmuş menfaatlerini koruyacak çareleri müzakere edeceklerdir .

Madde — 6

Bir sene için muteber olan işbu İtilâfname imzasından on gün sonra meryete girecektir. Kendiliğinden uzama ile bir senelik bir devre için temdid olunacaktır. Her bir devrenin hitamından dörd ay evvel fesnedilebilecektir.

Bin dokuz yüz otuz yedi senesinin onuncu ayının yirmi yedinci gününe tekabül eden Showanın on ikinci senesinin onuncu ayının yirmi yedinci günü, Ankarada iki nüsha olarak tanzım edilmiştir.

İmzalar :

T. Taketomi

N. Menemencioğlu

Ankara, 27 teşrinievvel 1937

Bay Büyük elçi,

Türkiye ve Japonya arasındaki ticarî mübadelelerin icrasına dair olan anlaşmayı imza ederken Japon menşeli emtianın Türk malları mukabilinde Türkiyeye idhal edilebilmesi için, Türk menşeli emtianın Japon ülkelerine bilfiil idhal edilmiş bulunmaları lâzımgeldiğini tasrih etmekle şeref kesbederim. Bununla beraber mezkûr emtianın ihraçı esnasında Türkiye ile bir muvazene veya takas rejimi tesis eden veyahud tediye dair döviz tahdidatı vazeden hiç bir anlaşması olmayan Uzak Şark memleketlerine Japon tacirleri marifetile idhal olunan Türk menşeli emtia, Japonyaya idhal edilmiş Türk emtiası gibi Japonya lehine kaydedilecektir. Bu suretle Japon tacirleri marifetile yukarıda mezkûr memleketlere idhal edecek olan Türk emtiasına Türk ticaret odalarından verilecek menşe şahadetnameleri terfik edilecektir. Bununla beraber işbu emtianın gümrüklendiğini tasdik için menşe şahadetnamelerinin ikinci nüshaları malların idhal olunduğu memlekette mukim Japon Konsolosluk Ajanları ve Türkiyede Japon Büyük Elçiliği tarafından vize edilecektir. Mevzubahs ihraçatın işbu notada derpiş olunan memleketlere müteveceihen bilfiil yapılmış olduğu, emtianın sevki anında Türk gümrükleri tarafından da aynı ikinci nüshaları üzerinde tasdik olunacaktır.

Derin saygılarımın kabulünü dilerim Bay Büyük elçi.

Ekselans

Bay Toshihiko Taketomi

Japonya Büyük Elçisi

Ankara

Dr. T. B. Aras

Ankara, 27 teşrinievvel 1937

Bay Vekil,

Aşağıdaki mealde bu günkü tarihli mektublarınızı aldığımı Ekselansınıza bildirmekle mübahiyim. Türkiye ve Japonya arasındaki ticarî mübadelelerin icrasına dair olan anlaşmayı imza eden Japon menşeli emtianın Türk malları mukabilin de Türkiyeye idhal edilebilmesi için, Türk menşeli emtianın Japon ülkelerine bilfiil idhal edilmiş bulunmaları lâzım geldiğini tasrih etmekle şeref kesbederim.

Bununla beraber mezkûr emtianın ihracı esnasında, Türkiye ile bir müvazene veya takas rejimi tesis eden veyahud tediyata dair döviz tahdidatı vazeden hiç bir anlaşması olmayan Uzak Şark memleketlerine Japon tacirleri marifetile idhal olunan Türk menşeli emtia, Japonyaya idhal edilmiş Türk emtiası gibi Japonya lehine kaydedilecektir.

Bu suretle Japon tacirleri marifetile yukarıda mezkûr memleketlere idhal edilecek olan Türk emtiasına Türk ticaret odalarından verilecek menşe şahadetnameleri terfik edilecektir. Bununla beraber işbu emtianın gümrüklendiğini tasdik için menşe şahadetnamelerinin ikinci nüshaları malların idhal olduğu memlekette mükim Japon konsolosluk ajanları ve Türkiyede Japon Büyük elçiliği tarafından vize edilecektir.

Mevzubahs ihracatın işbu notada derpiş olunan memleketlere müteveccihen bilfiil yapılmış olduğu, emtianın sevki anında Türk gümrükleri tarafından da aynı ikinci nüshaları üzerinde tasdik olunacaktır.

Yukarıda zikredilen hususatı sened ittihaz ederek Zati Devletlerinin mektublarında derpiş olunan tedabirin tatbikına müteallik hususatı Japonya Hükümetinin temin eyleyeceğini size bildirmekle bah-tiyarım.

Derin saygılarımın kabulünü dilerim, Bay Vekil İ.

Ekselâns Bay Dr. Tefvik Rüştü Aras
Türkiye Cümhuriyeti Hariciye Vekili
Ankara

T. Taketomi

TÜRKİYE VE JAPONYA ARASINDA TİCARİ MÜBADELELERE DAİR ANLAŞMANIN TATBİKİ HAKKINDA UZLAŞMA

Aşağıda imzaları bulunanlar 27 - X - 1937 de Türkiye ve Japonya arasında Ankarada müna-kid İtilâfnamenin 3 ncü maddesi mucibince biltilâf aşağıdaki ahkâmı kararlaştırmışlardır :

Madde — 1

Melfuf liste (1) de tadad edilmiş olan Japon menşeli emtia Türkiyeye tahdidsiz ve tak-yidsiz olarak ginecektir.

Melfuf liste (2) de tadad edilmiş olan Japon menşeli malların idhali her maddeye tahsis edi-len mikdarlarla tahdid edilecektir.

(1) ve (2) numaralı listeler müşterek bir itilâf ile gözden geçirilebilir.

Bundan maada Japonya idhalât esnasında Türkiyede meri genel idhalât rejiminden müstefid olacaktır.

Madde — 2

Türk menşeli emtia Japonyada meri serbest idhalât rejiminden tamamen istifade edecektir.

Japonyada idhalâta mikdaren takyidat vaz' halinde, Türk menşeli emtiaya munsifane bir muamele bahşedilecektir.

Bununla beraber, Türk Hükûmeti, bu gibi tedbirler neticesinde ticarî menfaatlerinin haledar olduğu kanaatinde bulunursa, mevzubahs tedbirlerin tesiratına çare bulmak için müzakerat açılmasını talep etmek hakkına malik olacaktır. Bu müzakerelerin talep tarihinden itibaren bir ay içinde intağ edilmesi icab eyler.

Madde — 3

Japon menşeli emtia, mukabili Türk menşeli emtianın gümrüklendiği Türk menşeli emtiaya terfiki icab eden ve işbu itilâfın 6 nci maddesine tevfiakan tanzim edilecek olan Türk menşe şahadetnamelerinin ikinci nüshaları üzerinde Japon gümrük makamâtı, ve Kıvantung icarlı arazisi için ise Kıvantung Hükûmetinin salâhiyettar makamâtı tarafından tasdik edildikten sonra Türkiyeye idhal olunacaktır. Maamafih müstaceliyet halinde yukarıda mezkûr şahadetnamelerin muvakkaten yerini tutmak üzere aşağıdaki vesaik Ankarada İktisad vekâletine ibraz olunacaktır:

1) Türk menşeli emtianın Japon gümrük arazisine gönderildiğini tasdik ve menşe şahadetnamesi gibi bu mallara müteallik vesikaların dercile ilişik nümune (1) e uygun Türkiye'deki Japon Büyük Elçiliğinin mektubu,

2) Türk menşeli emtianın gümrüklendiğini tasdik zmnında Tokyodaki Türkiye Büyük Elçiliğinin Ankarada İktisad vekâletine çektiği telgraf.

Şurası mukarrerdir ki bu halde hak sahipleri işbu maddenin birinci fıkrasında zikrolunan menşe şahadetnameleri ikinci nüshalarını mümkün süratle ve en geç Türk emtiasının Japonyada gümrüklenmesinden itibaren üç aylık bir müddet içinde Ankarada İktisad vekâletine tevdi edeceklerdir.

Madde — 4

Türkiyeye ihrac edilecek Japon menşeli emtiaya işbu anlaşmanın 6 nci maddesine tevfiakan tanzim edilecek bir menşe şahadetnamesi terfik edilecektir. Menşe şahadetnamelerinin ikinci nüshası Türk gümrük makamâtı tarafından damgalanacak ve kendi vedaatile Türkiyedeki Japon Büyük Elçiliğine tevdi edilecektir.

Madde — 5

Japonyaya ihrac edilecek Türk menşeli emtiaya işbu anlaşmanın altıncı maddesine tevfiakan tanzim edilecek bir menşe şahadetnamesi terfik edilecektir.

Menşe şahadetnamelerinin ikinci nüshası, Japon gümrük makamâtı tarafından, ve Kıvantung icarlı arazisi için ise Kıvantung Hükûmetinin salâhiyettar makamâtı tarafından damgalanacak ve idhalâtçı tarafından mümkün süratle ihraçatçıya gönderilecektir.

Madde — 6

Emtianın idhal limanlarında S. İ. F kıymetini taşıyan iki memleketin menşe şahadetnameleri idhalâtçı memleketin siyasî teşekkülü tarafından muhteviyatının doğru olup olmadığı tedkik olunduktan sonra tasdik edilecektir.

İlişik nümunelere (2-3) göre tanzim edilecek olan bu şahadetnameler her iki memleketin salâhiyettar makamâtı tarafından bu hususta irae edilen Türk ve Japon ticaret ve sanayi odaları tarafından müteakabilen iki nüsha olarak ita olunacaktır.

Madde — 7

Japonyaya ihraç edilen Türk menşeli emtianın ve mukabilinde Türkiyeye idhal edilen Japon

menşeli emtianın takası S. İ. F. fiyatı esası üzerine yapılacaktır.

Bununla beraber Türkiyeye idhal edilecek Japon menşeli emtia için S.İ. F. kıymeti Japonyaya idhal edilen Türk menşeli emtianın S. İ. F. kıymetinin yüzde 95 şine müsavi olacaktır.

Madde — 8

Türk menşeli emtianın Japonyaya ihracı ve bunun mukabili Japon menşeli emtianın Türkiyeye idhali aynı tacir tarafından yapılacaktır.

Bununla beraber mezkûr tacir idhalât hakkını top yekûn olarak ve bir defaya mahsus olmak üzere diğer bir tacire devretmek hakkını haiz olacaktır.

Madde — 9

İşbu anlaşmanın devamı zarfında ve bunun hitamı tarihinde ikmal edilmemiş olan takas muameleleri, hitam tarihinden itibaren altı ay zarfında mezkûr anlaşmanın ahkâmına tevfikân itmam edilecektir.

Madde — 10

İşbu anlaşma 12 teşrinievvel 1937 de imzalanan itilâfnamenin meriyete vazı gününden itibaren vacibülitera ve onunla aynı müddeti haiz olacaktır.

Ankarada iki nüsha olarak 27 teşrinievvel 1937 (12 Showa) da tanzim olunmuştur.

İmza

T. Taketomi

N Menemencioğlu

Liste : 1

Türk gümrük tarife No.	Türk gümrük tarife No.
33 A	328 A (x)
54 A 2	330
78 (Yalnız sunî meşin)	335
102	340 (x)
103	346
105	366 - 370 (x)
125	371
130	372
132	373
133	374
281	375
299	376
307	380
315	383
320	384
321	390
324 A	403
327	442

Türk gümrük
tarife No.Türk gümrük
tarife No.

443		545
444		5F : A
445		563
446		556
448	(Lâstik süngerler müstesna)	557
449		558
452		562
453		567
454		569
455		582
487		593
488		595
489		606
490		607
494 B		615
495		616
497		617
498 A		624
500		626
501		627
503		632
504		653 A B
505		667
506		679
507		702
508		703 ABCDH
510		704
511 A B C		706
512		709
523		760 [x]
526		858 A (Yalnız giydirilmemiş olanlar)
530		859
531		
533		
539		
541		
544		

[x] Hâsiye : yukarıda yazılı ve 328 A, 340, 366, 367, 368, 369, 370 ve 760 pozisyonlarına giren Japon menşeli malların sokulması alâkadar ve-kâletin önceden verilmiş iznine bağlıdır.

Liste : 2

Türk güm- rük tarife numarası	Senelik ton	Türk güm- rük tarife numarası	Senelik ton
42	2	C 2	10
106 A.C.	10	D 2	10
107 A.C.	5	379 (2) C 4	200
377 C. 4.	850	D 4	
D. 4.		E	
E. 1,3,4		F	
F		B 4	50
E 2.	10	C 1,2,3	25
378 C	10	D 1,2,3	25
D	10	379 (3) C	700
E	250	D	
F		E	
379 (1) c, 1,3,4		F	
D 1,3,4		400	1
E	350	552 B	20
F			

İlişik : 1

Türkiyedeki Japon Büyük Elçiliği aşağıda yazılı Türk mallarının Japonyadaki ticaret evlerinden satın alındığını ve Japon gümrük arazisine gönderildiğini, aşağıdaki ihracatçının talebi üzerine, tasdik eder.

- 1 — Emtianın einsi
- 2 — Emtianın miktarı
- 3 — Emtianın mecmu kıymeti (S. I. F.)
- 4 — Gönderenin isim ve adresi
- 5 — Gönderilenin isim ve adresi
- 6 — Geminin isim ve tabiiyeti
- 7 — Geminin hareket tarihi
- 8 — Sevk limanının ismi
- 9 — Mahreç limanının ismi
- 10 — Türk menşe şahadetnamesinin numarası

Türkiyedeki Japonya
Büyük Elçiliği

İlişik : 2

Menşe şahadetnamesi (Türk)

(Aslî nüsha)

No.

Gönderen

Gönderilen

İsim

İsim

İkametgâh

İkametgâh

Sokak

Sokak

Emtianın cinsi

Ambalaj tarzı

Denk adedi

Marka No.

Siklet { Gayrisafi Kg.
Safi Kg.

Emtianın meemuu kıymeti (S. İ. F.)

Geminin isim ve tabiiyeti

Geminin hareket tarihi

Sevk limanının ismi

Mahreç limanının ismi

Yukarıda yazılı emtianın Türk menşe ve mevrıdli olduğu tasdik olunur.

..... Ticaret ve sanayi odası
..... 193

İlişik : 3

Menşe şahadetnamesi (Japonya)

Aslî nüsha

No.

Gönderen

Gönderilen

İsim

İsim

İkametgâh

İkametgâh

Sokak

Sokak

Emtianın cinsi

Ambalajın nevi

Denk adedi

Marka numara

Siklet { Gayrisafi Kg.
Safi Kg.

Emtianın meemuu kıymeti (S. İ. F.)

Geminin isim ve tabiiyeti

Geminin hareket tarihi
Sevk limanının ismi
Mahreç limanının ismi

Yukarıda gösterilen emtianın Japonya menşee ve mevridli olduğu tasdik olunur.

. . . . . Ticaret ve Sanayi Odası
. 193

Menşee şahadetnamesi (Türk)

(İkinci nüsha)

No.	Gönderen	Gönderilen
	İsim	İsim
	İkametgâh	İkametgâh
	Sokak	Sokak
	. . . . .	
	Emtianın cinsi	
	Ambalaj tarzı	
	Denk adedi	
	Marka numara	
	Siklet { Gayrisafi Kg.	
	{ Safi Kg.	
	Emtianın mecmu kıymeti (sif)	
	Geminin isim ve tabiiyeti	
	Geminin hareket tarihi	
	Sevk limanının ismi	
	Mahreç limanının ismi	

Yukarıda yazılı emtianın Türk menşee ve mevridli olduğu tasdik olunur.

. . . . . Ticaret ve Sanayi Odası
. 193

Menşe şhadetnamesi (Japonya)

(İkinci nüsha)

No.	Gonderen	Gonderilen
	İsim	İsim
	İkametgâh	İkametgâh
	Sokak	Sokak
	.....	.....
	Emtianın einsi	
	Ambalajın nevi	
	Denk adedi	
	Marka numara	
	Siklet { Gayrisafi	Kg.
	{ Safi	Kg.
	Emtianın mecmu kıymeti (sif)	
	Geminin isim ve tabiiyeti	
	Geminin hareket tarihi	
	Sevk limanının ismi	
	Mahreç limanının ismi	

Yukarıda gösterilen emtianın Japonya menşe ve mevridli olduğu tasdik olunur.

..... Ticaret ve Sanayi Odası
 193

Cumhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası : 16 - IV - 1938 ve 1/913

Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cumhuriyet Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası : 19 - IV - 1938 ve 4/282

Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cild ve sayfa numaraları : Cild Sayfa
 : 21 70
 : 24 6,35,85,86,86,90:93